

J E S E N I Š K I

K O V I N A R

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA JESENICE

Leto II. Jesenice dne 12. marca 1949 Stev. 10

Socialistična preobrazba vasi je proces,
ne pa enkratna akcija

Volitve delegatov za okrajno konferenco OF
so neizpodbitno dokazale,
da zanesljivo korakamo v socializem

Boj za socialistično preobrazbo kmetijstva je tudi v jeseniškem okraju eno osnovnih vprašanj, ki ga obravnavajo partijske in množične organizacije. To je vprašanje, o katerem danes razpravljajo množice kmetov jeseniškega okraja in hkrati tudi že razvijajo razne oblike združništva.

Jesenški okraj ima, kakor večina naših okrajev, nekatere svoje posebnosti, ki jih moramo upoštevati pri razvoju združništva. Že malo podrobnejša analiza kaže na osnovno specifičnost okraja, ki se izraža predvsem v veliki razdrobljenosti gospodarstva in navezanosti številnih delavcev na zemljo.

Struktura prebivalstva jeseniškega okraja kaže zanimivo sliko. Od skupnega števila prebivalstva se peča izključno s kmetijstvom le 18%, dočim je vse ostalo prebivalstvo zaposleno predvsem v industriji, prometu, obrti itd. Ta struktura jasno kaže industrijsko agrarni značaj okraja.

Za razliko od nekaterih drugih okrajev, kjer imamo posebno vprašanje sezonskih delavcev in njihove stalne zaposlitve, v jeseniškem okraju vprašanja sezonskih delavcev skoraj ni. Razvoj industrije je zahteval vedno novo delovno silo, ki jo je bilo med gospodarsko propadajočimi kmetijskimi sloji dovolj. Iz vseh krajev sedanjega jeseniškega okraja so odhajali mali kmetje in kajzarji, pa tudi sinovi srednjih in večjih kmetov v industrijo. Prav zaradi tega je danes v okraju zelo razširjen pojav, da imajo industrijski delavci doma še košček zemlje, kako živinče, ali pa imajo zemljo v najemu. Odstotek tistih delavcev, ki delajo samo v industriji in ki se ne pečajo deloma tudi s kmetijstvom, je razmeroma majhen. Ta razvijajoči se industrijski proletariat je še do danes ohranil značilnost svojega kmečkega porekla — to je navezanost na zemljo in in to predvsem zaradi težkega izkoriščanja v kapitalistični Jugoslaviji. Zato so bili delavci prisiljeni obdržati še košček zemlje, da bi se lahko vsaj skromno preživeli. Podatki o strukturi kmečkih gospodarstev kažejo, da je od skupnega števila gospodarstev 64,5% v rokah nekmetov (predvsem delavcev), ki pa posedujejo le 9,6% skupne kmetijske površine okraja. Pri tem pa prvič, v teh podatkih ni zajeto število delavcev, ki imajo zemljo v najemu, kar gospodarsko razdrobljenost še bolj poveča, in drugič, imajo ti nekmetje v veliki večini le orno zemljo, ki je v tem okraju, kjer so veliki travniki, pašniki, ter gozdovi, razmeroma malo. To velja še posebno za Bohinjsko in zgornjesavsko dolino. Od skupne površine ne imajo kmetje le 49% zemlje, nekaj nad 40% zemlje pa je v državnem socialističnem sektorju. Sem spadajo predvsem obširni gozdovi in planinski predeli, pa tudi del obdelovalne zemlje.

Posledice te razdrobljenosti individualnih kmečkih gospodarstev se lepo izražajo v primerjavi hektarskega donosa med državnim in privatnim sektorjem. Hektarski donos v državnem socialističnem sektorju je bil na primer v letu 1948, pri pšenici in rži za 2,7 krat višji kot v privatnem, pri ječmenu 3,9 krat, pri ovsu 3,1 krat, pri koruzi 2,9 krat, pri fižolu 5,1 krat, pri krompirju 1,6 krat, pri čebuli 3 krat, pri zelju 5,4 krat, pri krmnih pesi 1,3 krat itd. Podobna je primerjava tudi pri živinoreji, ki je osnovna kmetijska panoga jeseniškega okraja. Povprečna letna mlečnost krav v državnem sektorju je 1260 litrov na kravo, v privatnem pa 950 litrov. Povprečna teža

goved v državnem sektorju je 320 kg, v privatnem pa 300 kg. Navedeni podatki v hektarskem donosu nam lepo kažejo posledice razdrobljenosti kmečke posesti. Razen tega pa razdrobljenosti privatni sektor zaposluje razmeroma več delovne sile, ki pa zaradi primitivne obdelave zemlje ne more doseči take proizvodnje in takega hektarskega donosa, kakršnega dosega državni socialistični sektor navzlic temu, da ima še nekatere slabosti.

Posebno vprašanje so predstavljale do izdaje zakona agrarne skupnosti, ki zavzemajo v jeseniškem okraju 20.959 ha zemlje. Ta zakon o agrarnih skupnostih določa, da preidejo vsa zemljišča agrarnih skupnosti, srenj, korporacij itd. v splošno ljudsko premoženje, ki ga upravljajo ljudski odbori. To ogromno površino so do izdaje zakona v pretežni meri izkoriščali močnejši kmetje, kajzarji in sromašnejši kmetje pa so jim morali plačevati najemnino, če so hoteli na tem svetu pasti svojo živino. Zakon o agrarnih skupnostih je v tem pogledu napravil pravi prelom in pomeni veliko olajšanje za razvoj združništva.

V letih po osvoboditvi se je združništvo v okraju zelo okrepilo in deluje danes 26 splošnih kmetijskih zadrug, ki imajo povprečno po tri odseke. V teh zadrugah, ki zajemajo veliko večino kmetov, prevladujejo predvsem živilno-rejski in lesni odseki. Delo teh odsekov je razen nekaterih primerov še precej slabo, čemur pa je predvsem vzrok premajhno politično delo in slaba aktivizacija kmetov. Partijske organizacije so posvečale premalo pozornosti vzgoji novih zadrugskih kadrov in so bile zadruge pogosto prepuščene poslovojdem in uslužbenecem. Premalo so se zanimale tudi za sestavo zadrugskih odborov.

(Iz „Lj. Pravice“. — Nadaljevanje sledi)

Mladina na braniku svoje socialistične domovine

V nedeljo, 6. marca 1949 je bila na Jesenicah okrajna konferenca Ljudske mladine jeseniškega okraja, na kateri je mladina pregledala dosedanje svoje delo, poleg tega pa ugotovila tudi gotove slabosti in pomanjkljivosti. V okraju je še vedno 497 neorganiziranih mladincev t. j. 8%. Največji odstotek neorganiziranih imata Zeelezarna Jesenice in Gradis Jesenice. Mladina na vasi na svojih sestankih ni dovolj govorila o preobrazbi kmetijstva, niti se ni seznanila o pomenu obdelovalnih zadrug in zadrugskih ekonomijah. Nekaj krivde za to nosijo tudi frontne organizacije, ki niso naši mladini prikazale v pravi luči prednosti kolektivnega obdelovanja zemlje. Če bi bila mladina s tem seznanjena, bi prva pričela z agitacijo in prepričevanjem svojih staršev, da vstopijo v zadrugo.

Kljub gornjim slabostim pa je naša mladina dosegla velike uspehe. V mnogih podjetjih je zasluga prav mladine, da je bil plan leta 1948 dosežen. V okraju je 68 mladinskih proizvodnih brigad v kovinski stroki z 230 mladinci, ki presegajo normo 10 do 12%. V gradbeni stroki je 80 mešanih delovnih brigad z 278 mladinci in mladinkami, ki presegajo plan povprečno za 20%. V lesni stroki je 5 brigad s 25 mladine itd.

Ob zaključku konference so sprejeli več sklepov za izboljšanje svojega dela ter izvolili člane Okrajnega komiteja LMS in delegate za IV. kongres LMS. Z navdušenjem so odposlali resolucijo CK KPS in CK MLS, v katerih obljublja, da bodo zastavili vse sile za izpol-

nitev planskih nalog. Dalje so poslali resolucijo namestnikom zunanjih ministrov v Londonu, v kateri zahtevajo priključitev Slovenske Koroške k matični deželi Jugoslaviji in resolucijo Radio-oddajni postaji v Budimpešti, kjer pravijo med drugim:

Ogorčeno protestiramo proti klevetniški kampanji, ki jo vodi vaša postaja že več mesecev proti naši Partiji, CK KPJ, tovarišu Titu in vsem jugoslovanskim narodom, ki bijejo borbo za izgradnjo socializma. Klevete, ki jih dnevno trosite v svet preko radia, so neutemeljene in lažnjive, kot je neutemeljena resolucija Informbiroja, izdana pred osmimi meseci.

Vaše klevete in laži nimajo pri nas nikakega odmeva, nasprotno naš še vzpodbujajo za boljše izvrševanje nalog, ki nam jih nakazuje naša Partija in tov. Tito. To dokazujejo neštete mladinske proizvodne brigade, ki svoje plane dnevno presegajo do 30%. Predlagamo, da tudi vi formirate take brigade, da bi čimprej izvedli vaše planske naloge in s tem prišli v socializem v vaši ljudski republiki.

Priča ogromnih uspehov pri izgradnji našega socializma so vaše mladinske delovne brigade, ki so nam v preteklih letih pomagale graditi mladinsko progno Brčko—Banovići, Samac—Sarajevo in Novi Beograd. Vprašajte te mladince in povedali vam bodo, da so taki uspehi možni samo v socialistični državi, ki jo vodi Komunistična Partija, katera je resnično oborožena s teorijo Marks, Engelsa, Lenina in Stalina.

Poštnina plačana v gotovini

Naročnina:	
Letno	din 100.—
Polletno	din 50.—
Četrtno	din 25.—
Posamezni izvod	din 2.—

V kolikor razpolagamo s podatki, navajamo nekaj značilnosti na dan volitev:

Najlepše urejeno volišče so imeli v Kamni gorici, kjer so napovedali Kropi tekmovalstvo, kateri kraj bo prej dosegel 100%-no udeležbo. Zmagali so Kamnogoričani. V Kropi so tekmovalstvo sprejeli in so celo vodili do 10. ure dopoldne, ko jih je Kamna gorica prehitela. Tudi v Radovljici so imeli lepo okrašeno volišče, za kar gre največ zasluge organizaciji AFŽ. V Gorici (Radovljica) so imeli pred volišči postavljene mlaje in so volitve že ob 10. uri dopoldne zaključili s 100%-no udeležbo. Kot najboljša v okraju pa se je izkazala Srednja Dobrava, kjer so po vseh VOOF volili 100%. Tudi v obmejnem kraju Ratečah so dokazali, da stojijo strnjeno na braniku, saj so dosegli zelo lep uspeh. Isto velja za Bohinjsko Belo in še nekatere druge kraje. V Bitnjah in Ravnah je dopoldne sicer slabo kazalo, pozneje pa sta ta vaška odbora dosegla 100%-no udeležbo. Pohvaliti moramo še veliko zavednost delovnih kolektivov Hc Savica in Hc Moste, kjer so že v zgodnjih jutranjih urah zaključili volitve 100%.

Na Jesenicah so volitve potekale v najlepšem redu. Vsi jeseniški centri so pokazali strnjeno frontovost, posebno pohvalo pa zaslužita centra 9 in 12, ki sta že ob 13. uri zaključila volitve s 100%-no udeležbo, prav tako Potoki, Kočna in Plavški rovt. Velik uspeh je tokrat zabeležil center 6-7, ki je volišče lepo okrasil in montiral zvočno aparaturo, potom katere je stalno obveščal volilce o poteku volitev. Ta center je odnesel zmago na Jesenicah in dosegel 99,6%.

Poleg gornjih pozitivnih in razveseljivih dejstev naj navedemo še nekaj negativnih pojavov. V vasi Koritno so nasprotniki strašili kmete, da bodo morali vstopiti v obdelovalno zadrugo, če se udeležijo volitev. To pomeni, da so tam na delu nekateri izraziti nasprotniki našega ljudstva, ko je vendar danes že vsakomur jasno, da je vstop v obdelovalne zadruge popolnoma prostovoljen. Na drugi strani pa obdelovalne zadruge niso nikako strašilo za kmete, ampak nasprotno, obdelovalne zadruge bodo močno olajšale delo in življenje našim kmetom.

Odbori OF na Javorniku in Koroški Beli se bodo za volitve 27. marca morali boljše pripraviti, če bodo hoteli dosegati uspehe kot ostali jeseniški centri.

Naprej — k še večji zmagi Osvobodilne Fronte!

MLO JESENICE JE SPREJEL PRORAČUN ZA LETO 1949

Na zadnjem III. rednem zasedanju Mestnega Ljudskega odbora Jesenice so sprejeli med drugim tudi proračun za leto 1949. Proračun predvideva 2.173.000 dohodkov in prav toliko izdatkov. Za prosveto je predvidenih izdatkov 320 tisoč, za socialno zdravstveno zaščito 8.000, za stroške državne uprave 1 milijon 835.000 in za rezervni del proračuna 10.000 dinarjev.

Po sprejetju proračuna je predsednik MLO-ja tov. Košir Drago naglasil, da čaka mestni ljudski odbor v tem letu ogromno delo. Investicije se nanašajo v glavnem na izgradnjo gospodarskih poslopij mestne ekonomije. Najvažnejša naloga v tem letu pa je dokončna zgraditev vodovoda, predvsem zaradi nove bolnice na Plavžu.

Pristopimo resneje k izpolnjevanju plana v gozdarstvu

(Od 20. do 28. marca bo „Teden gozdarstva“)

Eden izmed važnih gospodarskih sektorjev v našem petletnem planu je brez dvoma gozdarstvo in lesna industrija. Gozdarstvo predstavlja pri nas močan gospodarski faktor ne samo v okviru naše republike, temveč tudi v okrajnem merilu. Pri tem se moramo zavedati, da je obseg naše gozdne eksploatacije sestavni del vsedržavnega plana. Les predstavlja danes večino jugoslovanskega, posebno pa našega slovenskega izvoza. Zaradi tega leži na gozdarstvu in lesni industriji posebna in izredna odgovornost za zagotovitev potrebnih sredstev za izvedbo petletnega plana.

Jeseniški okraj ima pri izkoriščanju gozdnih sortimentov zelo važno nalogo, kajti pri nas razpolagamo z visoko kvalitnim lesom. Seveda pa zahteva ta les, da ga pravočasno posekamo in izvozimo na obrate prav zdaj v tem letnem času, ki je za to najbolj primeren.

Ugotovljamo pa, da se pojavlja nerazumevanje pri nekaterih tovariših, ki so odgovorni za pravočasno sečnjo in izvoz lesa. Naši lesni odseki pri kmetijskih zadrugah se niso zavedali ogromnega pomena pravočasnega poseka in izvoza lesa in tako povzročili, da plan sečnje v našem okraju ni bil izvršen. Prav posebno pa moramo grajati tiste lesne odseke pri nekaterih kmetijskih zadrugah, ki celo pomagajo godrnjati, da sedanji čas ni primeren za sečnjo lesa, namesto da bi revolucionarno nastopali in prikazovali ljudem nujnost sečnje.

Sicer je res, da predstavlja sečnja lesa precejšen problem zaradi pomanjkanja delovne sile. Večina lesnih odsekov in krajevnih ljudskih odborov pričakuje, da bomo rešili ta problem s tujo delovno silo. To stališče je skrajno zgrešeno in nepravilno. Ker je naš sečni plan v privatnem sektorju razbit na veliko število posestnikov, bi ti posestniki vprašanje delovne sile prav lahko rešili z medsebojno pomočjo. Na ta način bi izvedli sečnjo lesa z lastno delovno silo. Le onim posestnikom, ki ne razpolagajo z delovno silo in so sami za delo nesposobni, ali pa imajo plan sečnje tako velik, da ga resnično sami ne morejo izvršiti, so lesni odseki dolžni priskočiti na pomoč s tujo delovno silo. Vsi ostali posestniki pa so po zakonu o petletnem planu dolžni, da sami izvršijo pravočasno posek in izvoz lesa in na ta način doprinesejo svoj delež h gradnji socializma.

Poleg vseh nalog v izkoriščanju naših gozdnih sortimentov pa so gozdni posestniki tudi dolžni, da svoje gozdove čistijo in negujejo ter da uničene predele in goličave pogozdujejo. V kolikor tega sami ne zmorejo, morajo to javiti poverjeništvu za gozdarstvo in lesno industrijo pri Okrajnem ljudskem odboru na Jesenicah.

Izkoriščanje naših gozdov se v pogojih socialistične graditve temeljito razlikuje od kapitalističnega izkoriščanja. Sečnja v naših gozdovih se vrši pod strokovnim vodstvom izkazovalcev, tako da je že v naprej odstranjena nevarnost, da bi se naši gozdovi uničili kljub temu, da je plan sečnje visok. Nasprotniki pa zlonamerno razširjajo govornice, da naša ljudska oblast s prekomernim izsekavanjem uničuje naše gozdove. Vsem takim bomo dokazali, da se naši gozdovi ne uničujejo, ampak pomagamo z njimi graditi socializem. Prej se bodo uničili obrekovalci sami in vsi oni, ki hočejo ovirati izvedbo petletnega plana.

Da pospešimo sečnjo lesa v jeseniškem okraju, bo v dneh od 20. do 28. marca 1949 organiziran „Teden gozdarstva“, na katerega naj se vse množične organizacije že zdaj temeljito pripravijo. V tednu gozdarstva manifestirajmo našo pripravljenost za vsako ceno izvesti sečni plan in z delom dokazimo, da se zavedamo važnosti gozdarstva.

Jeseniški kovinarji si prizadevajo, da bodo lanske letne napake in pomanjkljivosti letos znižali na minimum

V nedeljo 27. februarja 1949 je bila IV. redna skupščina sindikalne podružnice jeseniške železarnice. Dvorana je bila za to priliko zelo lepo okrašena, zlasti oder. Upravni odbor podružnice je posamezne referate odbornikov zbral v posebni knjigi, ki šteje 78 strani. Skoda je, da v knjigi mrgoli napak, na mnogih mestih je tudi popačen smisel vsebine referata. Zato svetujemo novoizvoljenemu prosvetnemu referatu, da knjigo temeljito predela in v posebnem popravku netočnosti pojasni.

Na skupščini so bili navzoči kot gostje član CU ZSJ tov. Talar Franc, predsednik republiškega odbora zveze kovinarjev tov. Kvas Jaka, član Okrajnega komiteja KPS tov. Jensterle Albin, sekretar tovarniškega komiteja tov. Brun Viktor ter predstavnik železarnice Sisak in Titovih zavodov Litostroj pri Ljubljani. Kljub temu, da je prebral referat samo predsednik, tajnik in delavski inspektor, se je skupščina z opoldanskim odmorom zavlekla do večera.

Na skupščini so delegati posameznih pododborov obravnavali poročila upravnega odbora, pregledali dosedanje delo, ugotovili uspehe in napake ter sprejeli sklepe za uspešnejše delo v tem letu.

Najboljši mesec proizvodnje v preteklem letu 1948 je bil marec, ko je bil plan presežen za 24%, najslabši pa november, ko je bil dosežen le 91%. Delovni kolektiv se je boril z objektivnimi in subjektivnimi težavami. Objektive težave so bile poleg pomanjkanja delovne in vodne sile v tesni zvezi z napadom Informbiroja, ker nekatere države niso dobavile surovin in potrebnih strojev, ki bi jih po pogodbi

morale dobaviti. Subjektivne težave pa bi sindikalna podružnica lahko premotila z boljšo organizacijo dela ter z večjim pospeševanjem novatorstva in racionalizatorstva. Stednji materiali se ni posvečalo dovolj pozornosti, saj so v tovarni še elementi, ki brezvestno raznašajo in uničujejo ljudsko imetje. Odnos do kritike in samokritike pri nekaterih članih sindikata in celo pri nekaterih članih odbora in pododborov ni pravilen, ker kritike ne marajo sprejemati. Boleča stran je tudi vprašanje evidence. Obratovodstva so dolžna, da dnevno seznanjajo sindikalne pododbore z vsemj težkočami in nalogami, ker bo tako sodelovanje olajšalo delo obratovodstvu. Nezadostna je evidence nad napori delavcev, udarnikov, novatorjev in izumiteljev. Vprašanju proizvodnih konferenc bo treba posvetiti več pozornosti. Pregledati bo treba tudi posamezne norme, ki niso povsod v skladu s socialistično graditvijo države. Tako so na primer v obratu martinarna vsi delavci odvisni od norme peči, vendar nakladalec starega železa, pepelar in zakladalec pri generatorjih niso krivi, če peči v martinarni ne dosegajo plana itd. Isto velja za plavž, Javornik in še več drugih obratov.

Kljub navedenim napakam in slabostim pa je delovni kolektiv v preteklem letu 1948 dosegel lepe uspehe, saj je bil proizvodni plan presežen za 7%. Za svoje uspešno delo je prejel častni naslov najboljšega kolektiva črne metalurgije, prehodno zastavo in denarno nagrado 1 milijon dinarjev.

Izkušnje, ki si jih je delovni kolektiv pridobil v lanskem letu, je treba letos

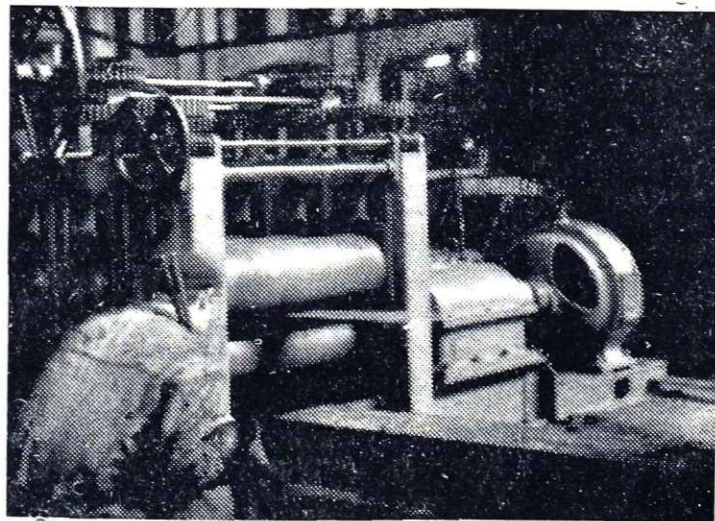
Naši delavci sami izdelujejo stroje

V železarni Jesenice — mehanična delavnica Javornik III je bil letos napravljen prvi ravnalni stroj, odkar obrat obstoji. Ključavničarji, strugarji, varilci in mojstri so skupno z obratovodstvom uspešno rešili zelo kočljivi problem, kje bi dobili ta nujno potrebni ravnalni stroj. To nalogo je prevzelo delavstvo obrata Javornik III. Sklenili so, da ga bodo zgradili z lastnimi silami in sposobnostmi, čeprav so obremenjeni z drugimi obrati zaradi izpolnjevanja neprekidne planske proizvodnje.

Ob prevzemu te težke in odgovorne naloge so nekateri delavci oklevali, češ da ne bo uspelo, da bi vzdržali stroj za ravnanje 15 ali 20 mm debele pločevine, vsled česar je še pobudnike nekoliko zaskrbelo. Ko pa je prišel odločilni dan preizkušnje tega stroja in je ta zabrel svojo prvo pesem, so ga delavci z največjim veseljem preizkušali, koliko zmore narediti. Pri tem so vsi navdušeno ugotavljali, da doma izgotovljen

stroj stoočstotno odgovarja svojemu namenu. Upravičeno so ga delavci s ponesom ogledovali in ga še ogledujejo, ker se zavedajo, da so s svojo iznajdljivostjo in spretnostjo prihranili naši državi mnogo deviz in pripomogli k napredku večje proizvodnje za čimprejšnjo izvršitev Titove petletke.

Z zgraditvijo navedenega ravnalnega stroja so naši delavci ponovno dokazali, da jih ni zmedla odločitev nekaterih demokratskih držav, ki zaradi resolucije Informbiroja nočejo izpolnjevati svojih obveznosti napram naši državi. Če na eni strani trdimo, da je resolucija Informbiroja škodovala nam in vsemu delavskemu gibanju na svetu, pa na drugi strani ugotavljamo, namjena drugi strani tudi koristila. Naše delovno ljudstvo se otresa odvisnosti in pričelo samo ustvarjati nujno potrebne stroje. To jasno dokazuje tudi gornji primer iz obrata Javornik III.

Ravnalni stroj, ki ga je izdelal delovni kolektiv Javornik III. (Foto grupa Javornik)

Vsem naročnikom, ki niso v celoti poravnali naročnine za leto 1948, smo z današnjim dnem ustavili pošiljanje „Jeseniškega kovinarja“

dobro izkoristiti. Predvsem bo morala uprava podjetja imeti več razumevanja pri izbiri sindikalnega kadra, da ne bo treba po več mesecev čakati na eno ali drugo moč, ki ima voljo delati v sindikatu. Vsak član upravnega odbora naj ima iz svoje komisije predvidenega namestnika za slučaj potrebe. Uprava podjetja bo le z močno sindikalno organizacijo dosegla uspehe pri izvrševanju dnevnih nalog.

V upravnem odboru je lani zelo šepal kulturno-prosvetni sektor, ki ga je nujno čimbolj utrditi, da bo imel odbor pregled nad kulturno-umetniškim delom, zlasti pa bo treba več pomoči pri ideološki izgradnji delavstva. Prav tako se bo moral pojačati sektor za preskrbo in stanovanja. Vzpostaviti je treba družbeno kontrolo v tesni povezanosti z referentom za preskrbo. Tarifni sektor nima postavljene celotne komisije, kar povzroča, da se tekmovanje ne razvija po vseh pododborih pravilo. Sektor za zaščito dela bo moral polagati več pažnje zdravju naših delavcev, zaguarati zaščitna sredstva, obenem pa polagati vso skrb našim strojem in napravam. Najuspešnejše je v preteklem letu opravljal svoje posle referent za socialno zavarovanje tov. Avsenik Janko, ki je prejel od Centralne uprave kovinarjev v Beogradu tudi priznanje in nagrado.

Pododbori se morajo bolj zanimati za racionalizacije in iznajdbe ter ljudsko tehniko. Večji odziv v obeh sektorjih pričakujemo zlasti od tehničnega kadra, ki ima vsekakor večje kvalifikacijske zmožnosti kot delavci. Lani so delavci predložili 72%, ostali pa le 28% vseh predlogov. Delovodje, mojstri in predelavci ter referenti pododborov so se lani premalo zanimali za proizvodne konference in obratne sestanke in je letos nujno, da se s to prakso preneha.

Priznanje za uspešno delo zaslužijo pododbori: prometni oddelek, laboratorij, kamnolom, gradbeni oddelek, energijski oddelek, mehanična delavnica in še nekateri. Delo pe se bo moralo zboljšati v pododboru Javornik I, Javornik II, predelovalnih obratih, martinarne, cevarne itd. Zlasti naj poudarimo delo pododbora v martinarni, kjer je delovala Čelesnikova grupa, ki je ogromno škodovala celotnemu aktivu martinarne. Prvokatorskim metodam Čelesnika in njegovih so nasledili celo nekateri člani pododbora in obratovodstva. Zato morajo novi pododbori posvetiti vso pažnjo organizacijski utrditvi pododbora in komisij.

Kot rečeno, je delovni kolektiv v preteklem letu dosegel lepe uspehe, h katerim je mnogo doprinesel brigadni sistem dela in tekmovanje med posameznimi brigadami. Največje uspehe so dosegle delovne brigade mladine, ki je bila iniciator in organizator brigadnega sistema dela. Važno je pri tem, da je k uspehom brigadnega sistema dela mnogo pripomoglo tudi vzpostavljane norm.

Ni dvoma, da bo delovni kolektiv letos dosegel še večje uspehe kot v preteklem letu. To pa je možno le v najtesnejšem sodelovanju uprave podjetja z upravo podružnice in obratovodstev s sindikalnimi pododbori ter z neprestanim dviganjem ideološke izgradnje članstva. Ne smemo pri tem tudi pozabiti, da je velika večina jeseniških kovinarjev iz podeželja, ki bodo s pravilnim pogledom in ideološko osnovo lahko mnogo koristili socialistični preobrazbi naše vasi.

Ni mogoče v kratkem članku zajeti vseh prekoristnih nasvetov, ki so jih na skupščini iznesli posamezni delegati. Novoizvoljeni upravni odbor je z vsem tem seznanjen in samo želimo, da jih v celoti upošteva in uresničuje v življenju, da bo železarna tudi v bodoče nosilka častnega naslova najboljšega delovnega kolektiva črne metalurgije.

S skupščine so poslali delegati pozdravne resolucije CK KPJ, CK KPS, GO ZSS, CU ZSJ, ter ministru težke industrije tov. Leskošku Francu.

Tovarna verig Lesce pri Bledu:**Udarniki, racionalizatorji, mojstri in podmojstri bodo pomagali, da bo plan v marcu presežen za 20%**

Po opravljeni dolžnosti na volišču Osvobodilne fronte, so se zbrali vsi prvoborci za plan na svojem prvem zborovanju. Zavedajoč se nalog, ki jih je sprejel celotni kolektiv Tovarne verig na množičnem sestanku, so prvoborci za ustvaritev socializma pregledali dosežke uspehe, ki jih je priznal tudi GO ESS in MIR s podelitvijo prehodne zastave, ki jo je naš delovni kolektiv prejel kot najboljši kolektiv kovinarjev v Sloveniji.

Direktor podjetja Slapnik Franc je v svojem referatu prikazal naloge delovnega kolektiva in povedal, kako se je treba boriti za dnevno doseganje plana na posameznem delovnem mestu. To bomo dosegli s tekmovanjem, v katerem morajo biti udarniki in racionalizatorji vedno prvi. Poživeti je treba brigadni sistem dela in uvesti najtesnejše sodelovanje med brigadirji, mojstri, upravo, sindikatom in partijsko organizacijo. Nadaljevati je treba borbo za znižanje polne lastne cene in borbo proti vsem kršiteljem delovne discipline.

Predsednik sindikalne podružnice Mulej Mirko je nakazal pomanjkljivosti v dosedanjem delu in obljubil, da bo sindikat vsestransko pomagal upravi podjetja pri izvrševanju letnega proizvodnega plana.

V diskusiji so navzoči udarniki in racionalizatorji izrekli odločno voljo, da bo plan v marcu dosežen 120%. Posamezniki so kar na sestanku dali individualne obveznosti. Tako je Tonec Jože, varilec verig izjavil, da bo svojo obveznost, dano na množičnem sestanku, povečal od 14 na 16 ton elektrovarjenih verig v mesecu marcu. Heberle Rudi bo

poleg svojega rednega dela naredil še 12 ton patent verig. Celotni personalni oddelek pa bo napravil 200 ur v proizvodnji in s tem napoveduje tekmovanje vsem oddelkom v tovarni. Tudi verigar na in kovačnica bosta dosegli plan 120%. Kodras Janez bo v marcu zvaril 6 ton elektrovarjenih verig, Beravs Gizela 5.200 kg elektrovarjenih verig, Zupan Vinko pa bo zvaril 7 ton verig z vso adjustažo. Dobrila Edi bo opravil 80 nadur pri najpotrebnejših delih. Stojan Alojz bo poleg svojega dela zvaril 600 kg verig, poleg tega pa bo priučil 16 ljudi za elektrovarjenje. Kirin Anton bo napravil 3.500 kg kovanih verig. Eržen Anton pa bo v nadurah montiral 200 pluznih glav. Iste obveznosti sta prevzela Bertonec Ivan in Vidmar Franc. Medja Franc bo v nadurah napravil 3.000 komadov kaveljnov za adjustažo, orodjarji Oblak Vilko, Žagar Lovro in Novak Matevž bodo izdelali orodje za izdelavo klešč kombinirk do 5. aprila t. l., prav tako je mojster Vovk Franc v imenu IKS sprejel obveznost za izdelavo orodja za kombinirke do konca aprila, Sepec Franc, upravnik IKS pa bo izdelal vse potrebne risbe za kombinirke. Magdič Pavel bo izdelal 8.000 komadov lemežev.

Vsi tisti, ki klevetajo našo ljudsko oblast in naše voditelje, bi morali biti na tem zborovanju udarnikov in racionalizatorjev ter naših mojstrov. Na lastne oči bi se lahko prepričali o razpoloženju naših najboljših delavcev, kateri s svojim delom dokazujejo, da pri nas gradimo socializem in ga bomo tudi zgradili kljub vsem klevetam in odklanjanju pomoči.

Frontna brigada centra 3-5 je pričela z delom

Poleg rednega študija so pristopile osnovne enote OF na Jesenicah k formiranju prostovoljnih delovnih brigad. Tako ima Teren Podmožaklja že pet prostovoljnih brigad, katere pa se trenutno organizacijsko še izpolnjujejo in čakajo na pričetek dela.

Center 3-5, kateri si je v preteklem letu nekajkrat priboril prehodno zastavo IOOF mesta Jesenice in tudi pripomogel, da si je Teren Sava priboril prehodno zastavo, ima tudi že formirano brigado, v kateri je zaenkrat vpisanih 16 članov in članic. Za brigadirja so izvolili tov. Kavčiča, ki je znan kot priden in sposoben delavec. Brigada je že 28. februarja pričela z delom. Na svojem sestanku je brigada sklenila, da se stavlja na razpolago Okrajnemu gradbenemu podjetju „Novi dom“ in sicer s tem, da spravi tesan kamen iz Ukove na gradilišče Dijaškega doma. Gradbeno podjetje je kaj rado sprejelo ta koristen predlog ter zmerilo kubaturo kamna in izračunalo norme dela. Tako bo brigada po izvršenem delu imela točen pregled učinka dela.

Podjetnost brigade centra 3-5, ki bo verjetno dobila ime po domačinu Jožetu Rozmanu, kateri je kot talec dočrpel v strahotnem taborišču Dachau, naj bo za vzgled vsem osnovnim političnim organizacijam. Tam, kjer brigade še ne obstojajo, je treba takoj pristopiti k organiziranju istih. Treba je le nekoliko več samoiniciative. V brigade naj se vključijo vsi člani Fronte, ki so zdravi in sposobni za delo in ki niso s kakimi drugim delom preobremenjeni. Vendar moramo pri organiziranju brigad strogo paziti na to, da ne kršimo načela prostovoljnosti. Le zavestni prostovoljci bodo lahko izvršili dela, ki nas čakajo v letošnjem letu. Vpisani prostovoljci naj bi prevzeli individualne obveznosti, kakor je to slučaj pri brigadi centra 12, kjer so se poedinci zavezali, da bodo opravili od 60 do 250 prostovoljnih ur.

Za vodje brigad izvolimo najbolj predane in delavljne ter organizacijsko sposobne tovariše ali tovarišice, ki bodo uspešno vodili brigado skozi vse leto. Zelo priporočljivo je, da posameznim

brigadam damo tudi primerno ime, najbolje po kakem znanem borcu ali talcu dotičnega okoliša, lahko tudi po kakem še živečem prvoborniku delavskega reda. Po formiranju brigade in prevzemu obveznosti pa naj se k vsaki akciji pristopi smotreno organizirano po predhodni strokovni oceni in pripravi tehničnih pripomočkov za izvedbo akcije.

Miš.

Sindikavno kulturno-umetniško društvo Jesenice je manifestiralo za Slovensko Koroško

Slovensko ljudstvo spremlja borbo koroških Slovencev za priključitev k FLRJ. Po mestih in vaseh se vršijo manifestacijska zborovanja, na katerih ljudstvo svobodne domovine izraža zahtevo, po pravični sklenitvi mirovne pogodbe z Avstrijo in v celoti podpira stališče koroških Slovencev, ki ga zastopa tudi jugoslovanski zastopnik tov. Bebler na konferenci namestnikov ministrov za zunanje zadeve velikih štirih. Povsod prihaja do izraza misel: Hočemo, da se tisočletna krivica v interesu miru popravi in da se naši bratje na severu priključijo k naši domovini, kar je njihova edina želja. Svojo željo so potrdili s krvjo, ko so se z ramo ob ramji borili za svobodo skupno z vsemi jugoslovanskimi narodi pod vodstvom KPJ s tov. Titom na čelu. V mejah bivše Avstrije in Nemčije so bili edini, ki so se z orožjem v roki uprli nacističnemu nasilju in tako prispevali svoj delež k zmagi svobodoljubnih demokratičnih sil nad fašizmom.

Manifestacijsko proslavo za priključitev Slovenske Koroške je priredil tudi SKUD Jesenice. Harmonikarski trio je za uvod zaigral venček koroških narodnih pesmi, nakar je govoril tov. Antonič Berti. V svojem govoru je orisal borbo koroških Slovencev za svoj nacionalni in socialni obstoj proti pritisku germanizacije. Razložil je goljufijo koroškega plebiscita leta 1920., ko so Slovensko Koroško razdelili v več področij med

Zasužnjena Slovenska Koroška kliče po pravici in svobodi**„Valvazorjeva partizanska mama“ se spominja svojih fantov**

Prejeli smo dopis pod naslovom: „V spomin Tomažu-Matiju Verdniku, organizatorju OF na Koroškem“, v katerem tov. Kristina Pečarjeva pravi med drugim:

„Kovinarja“ vedno težko pričakujem, posebno še v zadnjem času, ko prinaša slike in dopise padlih borcev-partizanov Gorenjskega odreda, ki so delovali pod Stolom, saj se še vedno nekako čutim navezana nanje. Živo mi stopajo pred oči vsi ti obrazi, nasmejani in z odkrito vrednino.

Kristina Pečar

Leta 1941. se je prva partizanska četa nastanila v študentovski koči pod Stolom in bil si med njimi tudi Ti, Tomaž, naš najbližji sosed. Že dvakrat je „Kovinar“ poročal o Tvojem delu in junaštvu, zato ne morem mimo tega, da bi tudi jaz ne napisala nekaj vrstic.

Nisva si bila v rodu, a sorodna sva si bila po srcu in mišljenju, kajti tudi v mojih žilah se preteka koroška kri. V Korotanu mi je tekla zibelka in doba dekliških let vse do krivičnega plebiscita leta 1920., ko sem vsled glasovanja za Jugoslavijo morala zapustiti rodni kraj.

Kolikokrat sva, dragi Tomaž, obujala spomine, ugibala in določala bodočnost

tedanje zasedbene sile, tako da je plebiscit z malenkostnimi odstotki glasov izpadel v prid Avstrije. Poleg tega pa so se na voliščih vršile še razne druge goljufije, ki so dosegle, da se je nadaljevalo nacionalno zatiranje koroških Slovencev. Da je bil imenovani plebiscit goljufija, je dokazala oborožena borba koroških Slovencev v času narodno-osvobodilne vojne. Koroški Slovenci so s svojo krvjo podpisali zahtevo po združitvi z matičnim narodom. Zato je celotno slovensko ljudstvo danes ogorčeno, da se mora Slovenska Koroška še danes boriti za najosnovnejše človečanske pravice kljub temu, da so med vojno obljubile tudi zapadne velesile, da bodo spoštovale borbo in samoodločbo tlačenih narodov. Govor tov. Antoniča je občinstvo odobravalo, saj je v njem povedal tisto, kar želi celotno slovensko ljudstvo skupno s koroškimi Slovenci. Ostali program manifestacije so izpolnili harmonikarski trio, recitacijski točki in pevski zbor, ki je za zaključek zapel nekaj koroških narodnih ter partizanskih pesmi.

LE POLITIČNO IN GOSPODARSKO RAZGLEDANA ZENA-MATI BO DOBRA VZGOJITELJICA IN SVETOVANKA SVOJEMU OTROKU. ZATO: VSAKA ZENA NAJ SKRBI ZA SVOJO VZGOJO! MOŽNOST IMAS!

naše Koroške. Še danes sem ti hvaležna za Tvoje iskreno zaupanje, ki si ga imel do mene, stare žene in matere. Srčno željo si gojil, da bi se rad boril na zasluženi koroški zemlji.

Lepega poletnega večera leta 1942. si prihitel k meni z veselo novico: „Mama! Moja srčna želja je izpolnjena! Grem na ono stran Karavank, da bom Koroško presukal!“ — Krepro sva si stisnila roki. „Na svidenje v svobodi!“, si rekel in odšel, kamor Te je vlekle srce in ključala dolžnost.

Tudi meni in moji družini se je bivanje pod Stolom bližalo h koncu, kajti stare žene in matere smo v planinah postajale nevarne in škodljive okupatorju. Dne 11. aprila 1943. so nas jeseški gestapovci v spremstvu policije in vojaštva odvlekli v begunjske bunkarje. Po šestmesečnem zasiljevanju in mučenju so nas končno pregnali v koncentracijsko taborišče Auschwitz, kjer so na najokrutnejši in zverinski način pobijali nedolžne ljudi. Tam v Auschwitzu sem zvedela, da si tudi Ti, Tomaž, padel za svoj ljubljeni Korotan. V vzdušju taboriščnega trpljenja in domotožja, sem spletla tele kitice v Tvoj spomin:

**Zdaj pri Dravi gor počivaš,
v rodnem kraju, dednih tleh,
v svoji domovini snivaš
o svobodi, lepših dneh.**

**Tam, kjer teče bistra Drava,
sanja ljubi Rož,
tam se biva misel prava,
tam je domek Tvoj...**

**Saj Ti ne spiš, saj Ti le bdiš,
in čakaš čas in čakaš nas,
da gremo skupaj čez Celovec —
v našo Gospodstvo vas...**

**Valvazorjeva partizanska mama
Kristina Pečar**

Ljudska tehnika

Pod tem naslovom je bilo pred kratkim v okviru kluba ljudske tehnike metalurške industrijske šole na Jesenicah strokovno predavanje. Tovariš Smolej Slavko, upravnik te šole, je z živo besedo in številnimi skioptičnimi slikami prikazal dolgo razvojno pot od železarske obrti v starih časih do današnje moderne železarske industrije. Predavatelj je prikazal težko delo v nekdanjih rudnikih, plavžih, fužinah in kovačijah, prikazal je trpljenje mož, kako so topili, kovali, žilavili in oblikovali železo in jeklo ob najbolj primitivnih ročnih in pogonskih naprav s pomočjo zračnih mehov itd.

Težko delo nekdanjih plavžarjev in kovačev naj bi si vsi mladinci dobro vtisnili v spomin. Povedo naj doma svojim staršem in vsem, ki nameravajo priti v železarno, kako so nekdanji kovinarji trpeli in kaj vse nudi mladini metalurška industrijska šola, v kateri se današnja mladina lahko vsestransko usposablja v sodobni metalurgiji in precizni mehaniki.

Nekateri starši želijo, da bi bili njihovi sinovi samo ključavničarji, strugarji ali elektrotehniki. To je vsekakor zelo staro in povsem napačno pojmovanje. Današnja železarska industrija potrebuje v prvi vrsti vsestransko usposobljene plavžarje, topilce, livarje, kaluparje, valjavce in industrijske zidarje. Ti poklici so danes najbolj iskani in tudi najbolj plačani. Te vrste obrati se danes tudi tehnično najbolj izpopolnjujejo, tako da je delo v njih z dneva v dan lažje, lažje kot v marsikaterem drugem hladnem obratu.

Zaradi tega je nujno, da se starši otresejo zastarelih predsodkov in naj brez skrbi prijavijo svoje sinove v Metalurško industrijsko šolo na Jesenicah, v kateri si bodo v nekaj letih pridobili dovolj strokovnega znanja, ki jim bo koristilo vse življenje v naši novi delovni skupnosti.

M. S.

O gospodarski dejavnosti Okrajnega ljudskega odbora Jesenice v l. 1948 in obrazložitev proračuna za l. 1949

Objavljamo izvešček iz poročila, ki ga je pod gornjim naslovom podal predsednik okrajne planske komisije tov. Kuralt Drago na V. rednem zasedanju Okrajnega ljudskega odbora na Jesenicah dne 19. februarja 1949.

V poročilu bom skušal prikazati gospodarsko dejavnost Okrajnega ljudskega odbora Jesenice v letu 1948. To poročilo je tesno povezano s proračunom za leto 1949 in zaključnim računom v letu 1948.

Proračun za leto 1948 je predvideval 32.512.000 din dohodkov in prav toliko izdatkov. V letu 1948 so bili ustvarjeni sledeči dohodki: Kontrolni znesek dobička, ki v planu ni bil predviden, je bil dosežen v znesku 10.384.500 din. Participacija na dohodnini iz leta 1948, ki je bila v planu predvidena na 6.271.000 din, je bila dosežena v znesku 2.158.900 din ali 34,4%. Participacija na davek PP (poslovni promet) je bila planirana na 3.790.000 din, participacija na dohodnini iz prejšnjih let na 8.702.700 din, dosežena pa v znesku 10.695.300 din ali 122,8%. Davek na dedščino in darila je bil planiran na 1.300.000 in dosežen v znesku 1.279.300 din ali 92,7%. Dohodki uradov in ustanov so bili planirani na 127.100 din in doseženi v znesku 278 tisoč 900 din ali 219%. Razni dohodki so bili planirani na 107.200 din, doseženi pa v znesku 6.508.600 din ali 6071,4%. Presežki dohodkov nad izdatki so bili v letu 1947 planirani na 12.134.000 din in doseženi v znesku 13.035.700 din ali 107,4%. Skupno je bilo ustvarjenih dohodkov 44.341.200 din ali napram planu 136,3%.

Proračun za leto 1948 je predvideval 32.512.000 din izdatkov in je bil z dodatnim proračunom zvišan na 5.963.000 din, tako da je znašal 38.495.000 din. Dejansko pa so znašali izdatki po rednem in letu 1948, zvišal za 16.122.000 din ali 98,6%.

Proračun za leto 1949 izkazuje 36 milijonov 725.000 din izdatkov in prav toliko dohodkov, poleg tega pa še 10 milijonov 200.000 din dohodkov in izdatkov za proračune krajevnih ljudskih odborov. Skupno torej predvideva proračun za leto 1949 znesek 46.925.000 din. V tem znesku pa ni zajeto finansiranje investicij za leto 1949, ki se bodo krile iz lastnih sredstev okrajnega ljudskega odbora, to je iz dohodkov podjetij lokalnega značaja.

Proračun za leto 1949 se je napram ustvarjenim izdatkom po proračunu za leto 1948 zvišal za 16.122.000 din ali na 178,1%, napram letu 1947, pa na 276,7%. Proračun za leto 1949, izkazuje sledeče izdatke: za prosveto in ljudsko kulturo 12.563.000 din, za socialno in zdravstveno zaščito 6.025.000 din in za državno upravo 16.137.000 din. Kot rezerva je predvidena vsota 2.000.000 din. Če pogledamo strukturo proračuna, vidimo, da gre zvišanje proračuna v glavnem na račun novih gospodarskih nalog, ki stojijo pred okrajnim izvršnim odborom v letu 1949. V zvezi z novimi gospodarskimi nalogami smo morali nujno razširiti upravni aparat okrajnega ljudskega odbora. Dočim je proračun za leto 1948 predvideval nagrade samo 4 članom izvršilnega odbora, izkazuje proračun za leto 1949 nagrade 15 članom izvršilnega odbora, ki so svoja mesta tudi zasedli in je tako prišla do izraza zahteva, da se izvrševanje oblasti in upravljanje gospodarstva vodi po voljenih članih okrajnega odbora. Izdatki za državno upravo, ki so bili v letu 1948, planirani na 8.728.000 din, so planirani v letu 1949, na 16.137.000 din, kar pomeni 84% povišanje. To povišanje gre predvsem na račun sistematizacije poverjeništev, poleg tega pa je okrajni odbor z letom 1949, prevzel v vzdrževanje tudi vse ceste zveznega značaja. Nadalje predvideva proračun za leto 1949, povišanje izdatkov za prosveto in kulturo od 6.467.000 din na 12 milijonov 563.000 ali 94,2% povišanja napram letu 1948. To povišanje gre na račun prevzema vzdrževanja učiteljstva

osnovnih šol in gimnazij, ki jih je v prvi polovici leta 1948, vzdrževalo še Ministrstvo za prosveto LRS. Izdatki za socialno-zdravstveno zaščito so bili v letu 1948, planirani na 5.419.000 din, dočim proračun za leto 1949, predvideva 6.025.000, kar pomeni 11,1% več kot v letu 1948.

Proračuni krajevnih ljudskih odborov so znašali v letu 1948, vsoto 8 milijonov 400.000 din, v letu 1949 pa se predvideva povišanje na 10.200.000 din ali 12%.

Če pogledamo strukturo plana dohodkov v letu 1948, vidimo, da je bilo težišče dohodkov na participaciji na dohodnino iz leta 1948, in na dohodnino iz prejšnjih let ter na presežkih dohodkov nad izdatki, ki pa so bili tudi preseženi iz dohodnine. Struktura dohodkov v letu 1949, se je napram dohodkom v letu 1948, močno spremenila. Težišče dohodkov v letu 1949, sloni predvsem na tržnem dobičku lokalnih podjetij ter predvideva letošnji plan dohodkov 15% participacijo od celotnega tržnega dobička, ki znaša 243.360.000 din, kar znese 36.482.000 din.

Poročilo o tržnem dobičku bom dal pozneje. S temi dohodki bo okrajni ljudski odbor krijal 77,7% izdatkov celotnega proračuna okrajnega in krajevnih odborov, brez investicij. Poleg tega so planirani v proračunu za leto 1949, še sledeči dohodki: dohodki uradov in ustanov v znesku 1.000.000 din, kar pomeni napram letu 1948 povišanje za 787%; davek na dedščino in darila v znesku 1.000.000 din ali povišanje za 8% napram letu 1948; 10%-na participacija na dohodnino od dohodka kmetov od davčne osnove 10.975.000 din, torej 1 milijon 098.000 din; 10%-na participacija na dohodnino zadrug od davčne osnove 300.000 din, torej 30.000 din; 6%-na participacija od dohodnine obrtnikov od osnove 1.920.000 din, torej 115.000 din in 6%-na participacija od dohodnine estalih poklicev od osnove 6.890.000 din, kar znese 414.000 din. Končno še 11% od zostale dohodnine, ki znaša 15 milijonov 002.000 din, kar znese 1.650.000 dinarjev, tako da znašajo dohodki Okrajnega in krajevnih ljudskih odborov na participaciji na dohodnino v vseh oblikah skupno 2.307.000 din, dočim so bili dohodki v letu 1948, planirani na 14 milijonov 973.000 din. To se pravi, da so dohodki na dohodnino za leto 1949 planirani z 6,5 krat manjšim zneskom kot v letu 1948. Poleg omenjenih dohodkov predvideva plan za leto 1949, še 1 milijon 354.000 din dohodkov in se napram ustvarjenim dohodkom v letu 1948, zviša za 178%, dalje presežek lastnega finansiranja v znesku 416.000 din (ta presežek bom obrazložil pozneje), presežki dohodkov nad izdatki v letu 1948, v znesku 1.866.000 din in ostali, to je razni nepredvideni dohodki v znesku 1 milijon 500.000 din, ki se napram planu v letu 1948 zvišajo 14 krat. Skupno torej znašajo vsi dohodki v letu 1949, vsoto 46.925.000 din.

Dolžen sem pojasniti tržni dobiček: Vsa lokalna industrija je razdeljena v dve grupi. Grupa I. dela za plansko proizvodnjo ter oddaja svoje proizvode po nižjih racionalnih odnosno planskih cenah. V to grupo spadajo Opekarna v Dvorski vasi, Kreda v Radovni in del proizvodnje okrajnega podjetja za izdelavo pohištvenega okovja v Kamni gorici. Podjetja iz grupe II. pa prosto razpolagajo s svojo proizvodnjo in jo oddajajo trgovski mreži po višjih komercialnih cenah. Trgovska podjetja so dolžna, da za dobavo artiklov s temi podjetji sklepajo pogodbe, tako za količino kot za kvaliteto. Trgovska podjetja imajo možnost, da s podjetji iz grupe II. sklepajo pogodbe za tiste artikle, za katere je na trgu največje povpraševanje. Zato bodo morala podjetja lokalnega značaja iz grupe II posvetiti največjo pozornost kakovosti in za sortimentu svojih izdelkov. Tako se bo proizvodnja približala potrošnikom in bo izdelovala predvsem take artikle, ki jih

Naše žene so na najdostojnejši način proslavile 8. marec kot svoj največji praznik

ŽENE Z JESENIC NA GROBOVIH BORCEV ZA SVOBODO

V nedeljo, 6. marca 1949 so se antifasistične z Jesenic poklonile našim padlim borcem na grobovih in položile venec.

Ob 9.30. uri dopoldne je krenila izpred Titovega doma povorka z mnogimi zastavami in godbo na čelu. V povorki so korakale čete pionirjev ter mnogo žena in frontašev. Ob grobovih na jese-niškem pokopališču so naši pionirji pod vodstvom učiteljice tov. Krašrove deklarirali posamično in v zboru pretresljive pesmi naših partizanskih pesnikov, zlasti je navzoče ganila deklamacija: „Za kar sem umrl, bi še enkrat hotel umreti...“ Marsikatero oko se je zasolilo ob spominu na strašno morijo med vojno in žrtve naših najboljših sinov za svobodo in lepšo bodočnost naših narodov.

MIŠ.

OBISK ŽENA V DOMU ONEMOGLIH NA JESENICAH

Dne 8. marca, na praznik žena, so se žene v svoji materinski dobroti spomnile tudi oskrbovancev okrajnega doma onemoglih na Jesenicah.

Ze v dopoldanskih urah so se v domu oglasile žene iz Sela pri Zirovnici. Ena izmed tovarišic je starček, ki so se zbrali v svetli obednici, toplo pozdravili s kratkim nagovorom. Nato so jim postregle s slaščicami, vinom in cigaretami. Ko so vse in zadovoljne starčke zapuščale, so jim obljubile, da tudi v bodoče ne bodo pozabile nanje in da bodo storile vse, da jim bo ta drugi dom prijeten.

Popoldne je ponovno domača postrežnica tekala po sobah in vabila v obednico. Veselih obrazov so se zopet zbrali. Obiskale so jih žene mestnega AFŽ iz Jesenic. Tov. Krašnova, strok. učiteljica in vneta delavka za socializem, jih je pozdravila in razložila namen prihoda, mala deklica, hčerka tov. Tufekčiča pa je deklamirala. Nato so pred vsakega oskrbovanca postavile krožnik slaščic in skodelico čaja, kadilci so dobili tudi ci-

garete. Bolnikom, ki niso mogli priti k skupni obdaritvi, so postregle v njih sobah. Starčki so ob veselih zvokih harmonike zadovoljni použivali sladke darove s pripombo: „Danes je pa srečen dan“.

Ko so jih žene zapuščale, so jih starčki veselo pozdravljali z željo, da bi se kmalu zopet videli. Ko so se starčki razhajali, so se pogovarjali, da jim tako dobro še nikdar ni bilo, kot v Titovi Jugoslaviji. Naša oblast res dobro skrbi zanje.

V svojem imenu oskrbovancev se uprava doma vsem dobrosrčnim darovalkam iskreno zahvaljuje in še nadalje priporoča naše starčke njih dobroti in naklonjenosti.

O. d. o.

„ŽENE NA GORJUŠAH TUDI DELAJO“

Tudi naša organizacija AFŽ na Gorjušah je precej aktivna. Sodelujemo pri vseh akcijah in to na gospodarskem, političnem in kulturno-prosvetnem polju. Tako vlagamo tudi žene visoko v hribih vse sile za hitrejši in uspešnejši izgradnjo socializma na vasi.

Žene smo si zadale lepo število nalog v letošnji letni plan. Prav posebno pa smo se razgibale v tekmovanju za 8. marec in obenem napovedale tekmovanje ženam na Koprivniku. Tekmovale smo v številu naročnikov Prešernove knjižnice, pridobile bomo 10 članov RK, pobirale bomo socialni fond itd.

Na pobudo žena je šla naša mladina gostovat z igro „Uroki“ v Sv. Lucijo, kjer je uprizoritev v zadovoljstvo tamkajšnjega ljudstva in pohvalo naših igralcev prav dobro uspela. 8. marca pa smo imeli akademijo z igro „Pot do zločina“. Žene se tudi pridno udeležujejo izobraževalnega tečaja, kakor tudi raznih vzgojnih predavanj. Zavedamo se tudi nujnosti pomoči skupnosti s pomočjo udarniškega dela. Tako smo se obvezale, da bomo prav vse pomagale pri dograditvi elektrifikacije vaškega omrežja, kakor tudi gradnji ceste.

AFŽ Gorjuše

FIZKULTURA IN ŠPORT

PRED DELOVNO KONFERENCO JESENIŠKIH FIZKULTURNIKOV

V cilju pozitivne fizkulturega dela na kovinarskih Jesenicah sklicuje SSD Joža Gregorič delovno konferenco vsega svojega članstva, ki bo v sredo, dne 16. marca 1949 ob 19. uri v veliki dvorani Fizkulturega doma na Jesenicah.

Velike naloge, ki jih moramo na Jesenicah izvršiti za izvedbo fizkulturega petletnega plana med delovnim ljudstvom in mladino, nam narekuje, da strnemo vse svoje sile in jih spravimo v sklad, ki naj poživijo naše delo na vseh sektorjih. Odstraniti moramo vse pomanjkljivosti, ki kvarno vplivajo na fizkultureni polet industrijskega centra. Prav tako moramo na tej konferenci nakazati smernice za bodoče delo, ki naj zajame vse naše sile, katere naj streme doseči veliki cilj — približati fizkulturo našemu delovnemu človeku, zlasti mladini. Dvigniti moramo moralne in fizič-

ne sile našega človeka, da bo lažje izvrševal obveznosti do petletnega gospodarskega plana. Prekaliti in vzgojiti moramo človeka, da bo sposoben vseh naporov, ki jih čas in ljudstvo terjata od ustvarjalcev socializma.

Ni dvoma, da bodo kovinarji z Jesenic, ki dosegajo in presegajo vse planske naloge, v polni meri storili svojo dolžnost tudi do naše fizkulture. Zato želimo, da bi delovni sestaneek v polni meri dosegel svoj namen s tem, da bi v izmenjavi misli in predlogov poživil fizkultureno delo. Pričakujemo najboljših smernic za napredek fizkulture med kovinarji z Jesenic in kmetskega zaledja.

Ta članek naj bo istočasno poziv vsem fizkulturnikom, da se delovnega sestanka zanesljivo udeležijo.

Objave

Razveljavljam izgubljeno člansko izkaznico za soc. zavorovanje v železarni Jesenice.

Fiber Leopold, Radovljica Prešern, ul 11

Razveljavljam izgubljeno člansko izkaznico za soc. zavorovanje v železarni Jesenice.

Gubanc Jože, Jesenice, Titova 17.

Razveljavljam izgubljeno izkaznico za socialno zavarovanje in delavsko izkaznico železarne Jesenice štev. 5868.

Rozman Vinko, Moste 47, p. Zirovnica.

Okrajni odbor ZB NOV Jesenice sporoča, da bo v nedeljo dne 20. marca 1949, v veliki dvorani Titovega doma na Jesenicah občni zbor Zveze borcev NOV. Začetek ob 8.30. uri.

Člani ZB NOV mesta Jesenice, predstavniki Ljudske oblasti in masovnih organizacij vljudno vabljeni. — Odbor.